

לפרשת נשא – תשע"ב

עמודי המשכן נישאים ברוח

אהרן ונדרולדה

נשיאי ישראל התנדבו להביא לחנוכת המזבח מתנה מקורית, אשר לא נצטוו עליה: עגלות צב.

וַיְבִיאוּ אֶת קַרְבָּנָם לִפְנֵי ה' שֵׁשׁ עֶגְלוֹת צֹב וְשֵׁנִי עֶשֶׂר בָּקָר עֶגְלָה עַל שְׁנֵי הַנְּשָׂאִים וְשׁוֹר לְאֶחָד וַיִּקְרִיבוּ אוֹתָם לִפְנֵי הַמִּשְׁכָּן: וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: קַח מֵאֹתָם וְהָיוּ לְעֵבֶד אֶת עֲבֹדַת אֱהֹל מוֹעֵד וְנִתְּנָה אוֹתָם אֶל הַלְוִיִּם אִישׁ כְּפִי עֲבֹדָתוֹ: וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת הָעֶגְלוֹת וְאֶת הַבָּקָר וַיִּתֵּן אוֹתָם אֶל הַלְוִיִּם: אֶת שְׁתֵּי הָעֶגְלוֹת וְאֶת אַרְבַּעַת הַבָּקָר נָתַן לְבְנֵי גֵרְשׁוֹן כְּפִי עֲבֹדָתָם: וְאֶת אַרְבַּע הָעֶגְלוֹת וְאֶת שְׁמֹנֶת הַבָּקָר נָתַן לְבְנֵי מְרָרִי כְּפִי עֲבֹדָתָם בְּיַד אִיתֵמָר בֶּן אֱהֲרֹן הַכֹּהֵן: וְלְבְנֵי קֵהָת לֹא נָתַן כִּי עֲבֹדַת הַקֹּדֶשׁ עֲלֵהֶם בְּכֹתֶף יִשָּׂאוּ: (במדבר ז', ג' – ט)

עגלות הצב היו עגלות עץ באורך 5 אמות, וברוחב 2.5 אמות, ועליהן מסגרת עץ מסיבית להנחת מטען העצים על גביהן. העגלה נסעה על גלגלי עץ שבלטו מכל צד 2.5 אמות. כלומר: כדי שהעגלות תסענה בזוגות נדרשה דרך ברוחב 15 אמות, ובתוספת רווח מינימלי בכל צד, של חצי אמה – 16 אמות (רשות הרבים).

ומה היתה עבודת בני מררי?

וּפְקֻדַת מִשְׁמֶרֶת בְּנֵי מְרָרִי קִרְשֵׁי הַמִּשְׁכָּן וּבְרִיחֵיהֶם וְעַמֻּדָיו וְאֲדָנָיו וְכָל כְּלֵיוֹ וְכָל עֲבֹדָתוֹ: וְעַמֻּדֵי הַחֹצֵר סָבִיב וְאֲדָנֵיהֶם וְיִתְדֵיהֶם וּמִיתְרֵיהֶם: (במדבר פרק ג', ל"ו – ל"ז).

להובלת קרשי המשכן, עמודי המשכן, עמודי החצר ואדניהם – קבלו בני מררי ארבע עגלות הרתומות לשמונה פרים.

ומה היה משקלם של פריטים אלה?

מידות קרשי המשכן:

(טז) עֶשֶׂר אַמּוֹת אַרְבַּע הַקֶּרֶשׁ וְאַמָּה וְחֹצֵי הָאֵמָה

רַחֵב הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד:

(כט) וְאֶת הַקֶּרֶשִׁים תִּצְפֶּה זָהָב וְאֶת טְבַעְתֵיהֶם

תַעֲשֶׂה זָהָב בְּתִים לְבְרִיחֵיהֶם וְצִפִּית אֶת הַבְּרִיחִים:

זָהָב:

החישובים הם עפ"י דעת רבי נחמיה, הסובר שעובי

הקרש היה לכל אורכו אמה אחת. לעומתו סובר

רבי יהודה שעובי כל קרש למטה היה אמה אחת,

והיה הולך ונעשה צר, עד שלמעלה היה כעובי אצבע.

כמובן לפי מבנה זה, שהוא דעת יחיד, משקל הקרש הוא חצי, לעומת דעת רבי נחמיה.

משקל החומר של כל קרש, אם האמה היא 0.48 מ' (עפ"י הגר"ח נאה), ואם נזהה את עץ השיטה כשיטה הלבנה (ר"י פליקס) שצפיפות החומר שלה 0.52, הוא 0.860 טון. (לעומת עץ שיטת הנגב, בעל צפיפות החומר של 0.8, ומשקל כל קרש הוא 1.327 טון).

קרשי המשכן צופו ברדיד זהב, בעובי לפחות של 1 מ"מ. לוחות הזהב קובעו אל הקרשים במסמרי זהב. משקל מעטפת הזהב, ללא המסמרים וטבעות הברחים הוא, לפחות, 0.226 טון לקרש האחד. (צפיפות החומר = 19.6)

כלומר: משקלו הכולל של כל קרש הוא, לפחות, 1.088 טון. משקלם של 48 קרשי המשכן הוא, לפחות, 52.244 טון.

משקלו של כל אדן כסף הוא 0.8 טון, ומשקלם הכולל של כל 96 אדני קירות המשכן הוא 77.97 טון.

יוצא איפה, שעבודת בני מררי כללה שינוע של יותר מאשר 129 טון בארבע עגלות צב, הרתומות לשמונה שוורים.

לתשומת הלב: עבודת בני מררי כללה גם את עשרים וחמישה בריחי המשכן, ארבעת עמודי הפרוכת, המצופים זהב ואדניהם מכסף, חמשת עמודי מסך הפתח למשכן ואדניהם מנחושת, ששים עמודי החצר ואדניהם נחושת, והיתדות והמיתרים של כל המערכת. את משקלם ואת נפחם של כל אלה לא כללתי בחישובים שלפניכם.

כל ההקמה והקיום של המשכן היה מעשה נסים. "וַיְהִי בַיּוֹם כָּלֹת מִשֶׁה לְהִקְיָם אֶת הַמִּשְׁכָּן וַיִּמְשַׁח אֹתוֹ וַיִּקְדָּשׁ אֹתוֹ כָּל כְּלָיו וְאֶת הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת כָּל כְּלָיו וַיִּמְשְׁחֵם וַיִּקְדָּשׁ אֹתָם" (במדבר ו', א'). וכי משה הקים את המשכן? אכן כן!!! הלוויים ניסו להקים את המשכן, ובגלל כובדם של קרשי המשכן לא הצליחו, ורק משה. בדרך נס, הצליח להעמיד את המשכן.

בימינו, לשינוע של מטען במשקל 130 טון על גבי כביש, או, לפחות, בדרך כבושה, אנו זקוקים לארבע משאיות ענק, הנעות על צמיגי גומי. ואלו במדבר הטובעני נשאו בני מררי את קרשי המשכן ואדניו בארבע עגלות צב, הנוסעות על גלגלי עץ, ורתומות לשמונה שוורים.

בדרך הטבע אין שום אפשרות להסביר את נשיאת קרשי המשכן ואדניו במדבר.

מלאכת המשכן כלתה, עפ"י המסורת, החודש כסלו, בשנה הראשונה ליציאת מצרים. המשכן נדד עם ישראל במדבר, הגיע לארץ כנען, עד שהגיע לשילה ושכן שם קרוב לארבע אות שנה. כלומר: המשכן היה מציאות שנוצרה במדבר והתקיימה עוד מאות שנים לאחר מכן בארץ.

הרי כבר כתב רש"י (דברים ח, ד): "שמלתך לא בלתה – ענני כבוד היו שפים בכסותם ומגהצים אותם כמין כלים מגוהצים, ואף קטניהם כמו שהיו גדלים היה גדל לבושן עמהם, כלבוס הזה של חומט [כוונתו לשבלול ע"פ רש"י חגיגה יא, ע"א] שגדל עמו" – והרי לך בענני כבוד. פשיטא שבין רוח הקודש לענני הכבוד גוהצו גם דרכי העגלות... בוודאי זה היה נס! וכמו שעל הארון נאמר שהארון נושא את נושאו, כך על הקרשים יש לומר שהם נושאים את נושאייהם.